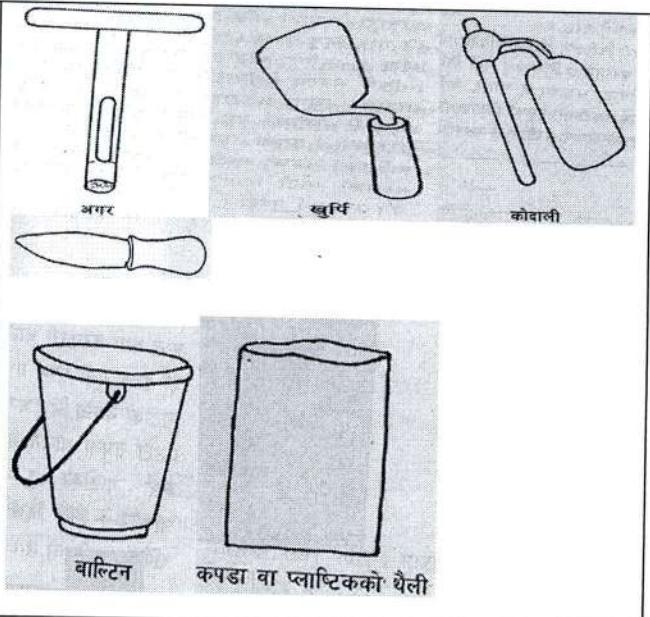

अनुसूची-२
माटोको नमूना संकलन विधि

नमूना सङ्कलन गर्ने जमिनको माटोको रङ्ग, वनावट, भिरालोपन, माटोको उर्वरा शक्ति आदी फरक फरक छ भने फरक फरक किसिमको माटोको नुमना छुट्टा छुट्टै सङ्कलन गर्नुपर्दछ । जमिनको सतहबाट १५ देखि २० से.मी. सम्मको माटो सङ्कलन गर्नुपर्दछ ।

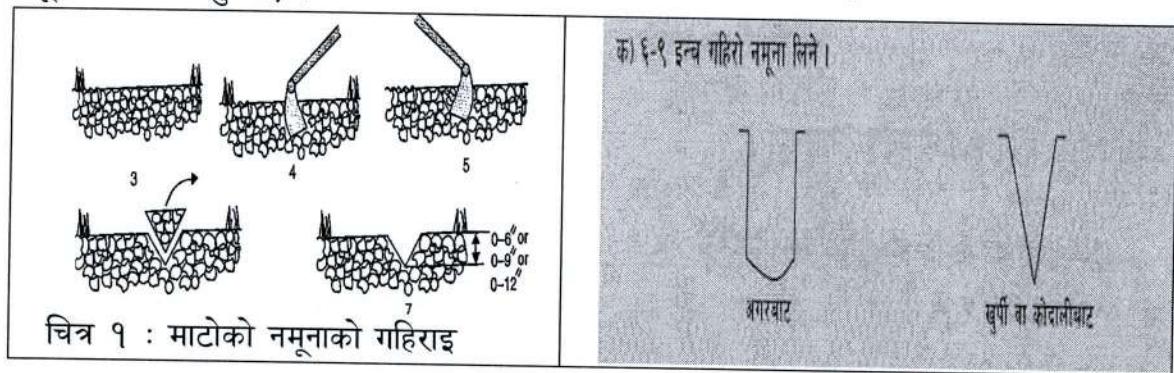
माटोको नमूना लिनको लागि आवश्यक सामग्रिहरू

- नमूना लिने अगर वा खुर्पि वा कोदाली
- नमूना संकलन गर्ने झोला वा बाल्टी र थैलो
- माटो फिजाउन कागज वा कपडा वा नाड़्लो
- ट्याग वा लेवल
- मार्कर पेन र कागज
- चक्कू

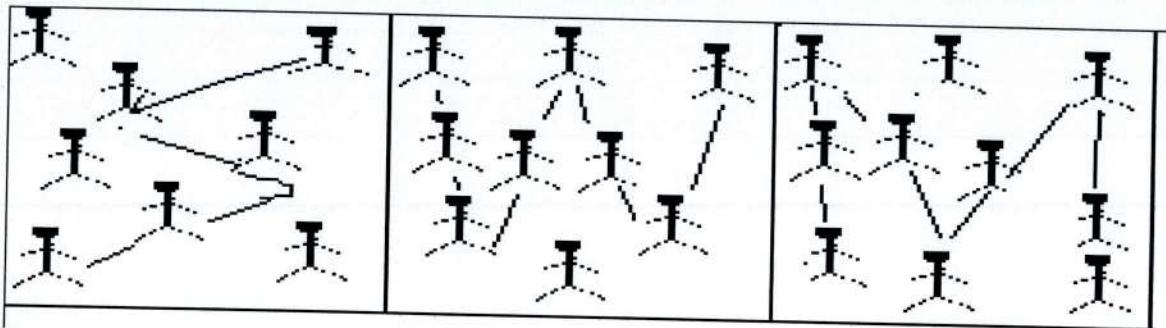
नमूना कसरी लिने

माटोको नमूना कोदालोले वा अगर के ले लिने हो चित्र नं. १ मा देखाए बमोजिम लिनु पर्छ र नमूना लिदा जर्गामा कसरि हिँडनेहो सो चित्र नं. २ अनुसारको अग्रेजी अक्षर S, W र V अनुसारमा हिँडि नमूना संकलन गर्नु पर्छ ।

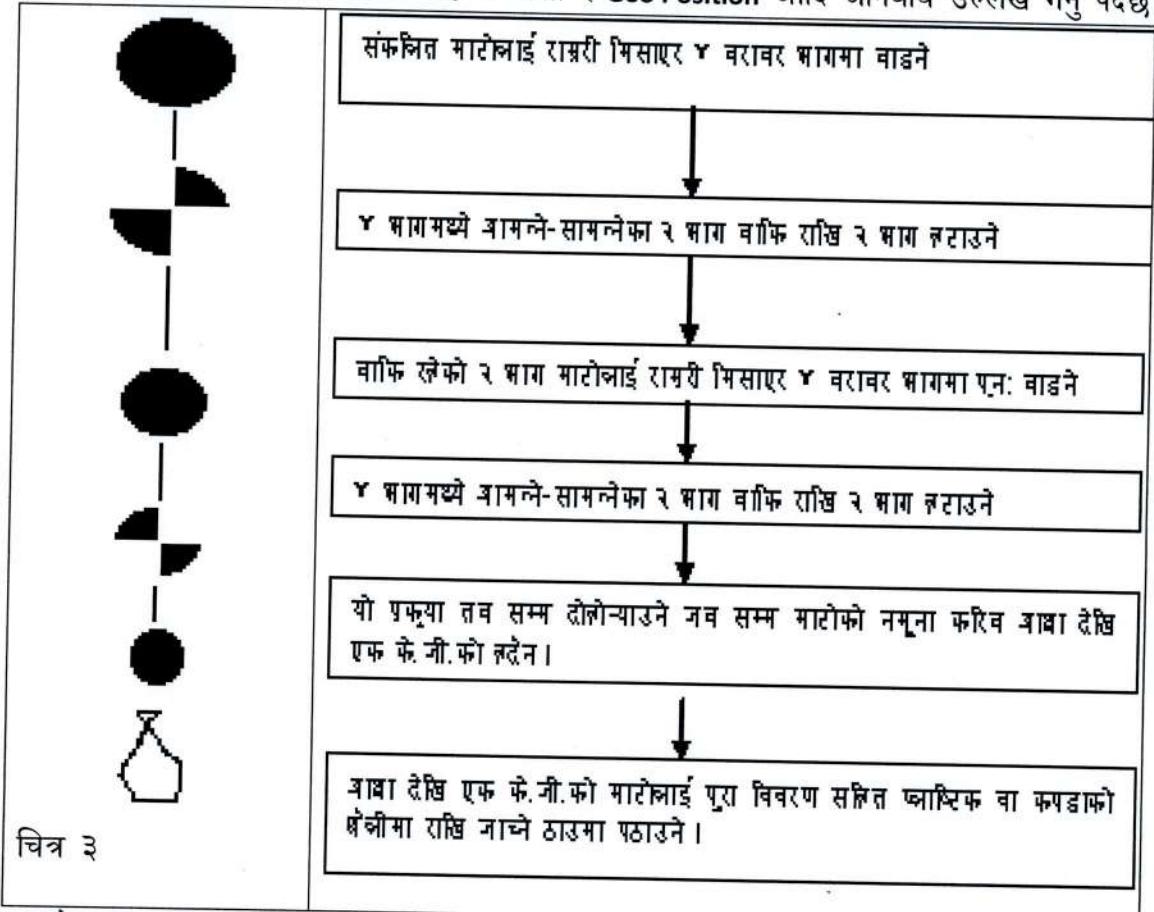
संचित

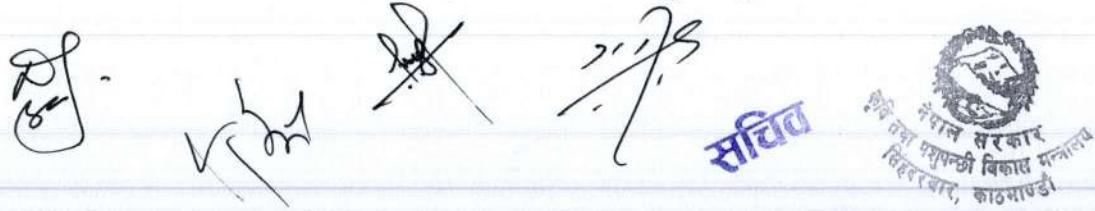

चित्र २: माटोको नमूना लिदा फिल्डमा हिँड्ने तरिका
नमूना तयार कसरी गर्ने

जग्गाबाट जम्मा गरेको माटो खास गरेर कोदालो र खुर्पिको सहायताले गरेमा धेरै माटो हुन जान्छ । उक्त माटो लाई चित्र नं. ३ मा उल्लेखित तरिका अनुसार ०.५ के.जी.को नमूना बनाइ भनिएको विवरण अनुसार माटो जाचको लागि प्रयोगशालामा पठाउनु पर्छ । विवरणमा कृषकको नाम, ठेगाना, माटो संकलन गरेको मिति, लगाउन चाहेको बाली र **Geo Position** आदि अनिवार्य उल्लेख गर्नु पर्दछ ।

- धेरै ठुलो जमिनबाट नुमना सङ्कलन गर्दा एक ठाउंबाट मात्र नमूना सङ्कलन नगरी धेरै ठाउंबाट सङ्कलन गर्नु राम्रो हुन्छ ।
- माटोका नमूना सङ्कलन गरी सकेपछि रुखमुनी छहारीमा वा अन्य घाम नपर्ने ठाउंमा सुकाई ओभानो हुन दिनु पर्दछ र दुङ्गा, झारपात हटाउनु पर्दछ ।

- राम्रोसंग सुकेपछि माटो धुलो पारी मिसाउनु पर्दछ र आधा किलो माटो प्लाष्टिक वा कपडाको थैलोमा राख्नु पर्दछ । धेरै ठाउंबाट नमूना सङ्कलन गरी मिसाउंदा धेरै माटो भएमा त्यसलाई कम गरी आधा बनाउनु पर्दछ ।
- माटोको नमूना लिई सकेपछि नमूनामा कृषकको नाम, खेतबारीको किसिम, यस अघि प्रयोग गरेको मलखादको मात्रा, यस अघि लगाएको बालीको अवस्था, पछि लगाउने बालीको किसिम आदी राम्रोसंग लेखी टाँस्नु पर्दछ ।
- नमूना सङ्कलन गर्ने जमिनको माटोको र, बनावट आदी फरक फरक छ भने फरक फरक र वा बनोट भएको माटोको नुमना छुट्टा छुट्टै सङ्कलन गर्नु पर्दछ ।
- नमूना सङ्कलन गर्दा आली, कान्ला आदीको नजिकबाट सङ्कलन गर्नु हुँदैन ।
- पानीको मुहान वा निकासको नजिकबाट पनि नमूना सङ्कलन गर्नु हुँदैन ।
- भरखरै मात्र मलखाद प्रयोग गरेको ठाउंबाट पनि नमूना सङ्कलन गर्नु हुँदैन । सकभर बाली लिई सकेपछि नमूना सङ्कलन गर्नु पर्दछ ।
- ठुलो वर्षा वा पानी परेको लगत्तै नमूना सङ्कलन गर्नु हुँदैन । सकभर वर्षा शुरु हुनु अघि नमूना सङ्कलन गर्दा राम्रो हुन्छ तर धेरै सुख्खा माटोमा नमूना सङ्कलन गर्न गाहो पर्ने हुँदा केही चिसो भएको बेला नमूना सङ्कलन गर्नु पर्दछ ।
- मल थुपारेको ठाउं वा गाई बस्तु बांधेको ठाउंबाट नमूना सङ्कलन गर्नु हुँदैन ।

४५
४६

४७
४८

सचिव

